

Riigikogu otsus

Põhjendatud arvamus Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni presidendile ning Euroopa Liidu Nõukogu eesistujale Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega, mittevastavuse kohta subsidiaarsuse põhimõttele

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152⁶ lõikest 1 ja võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõike 3 teise lõigu teist lauset ning Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise protokollis artikli 6 lõike 1 esimest lauset, Riigikogu otsustab:

1. Esitada põhjendatud arvamus Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni presidendile ning Euroopa Liidu Nõukogu eesistujale Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega, mittevastavuse kohta subsidiaarsuse põhimõttele alljärgnevatel põhjustel:

1.1. Direktiivi ettepanekuga soovib Euroopa Komisjon täiendada 1996. aastal loodud raamistikku ning viia paremini tasakaalu eesmärgid edendada ja hõlbustada teenuste piiriülest osutamist, kaitsta lähetatud töötajaid ning tagada välismaistele ja kohalikele konkurentidele võrdsed tingimused.

Euroopa Liit võib võtta meetmeid valdkondades, mis ei kuulu liidu ainupädevusse, ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui liikmesriigid ei suuda riigi, piirkonna või kohalikul tasandil piisavalt saavutada meetme eesmärgid ning meetme ulatuse või toime tõttu saab neid paremini saavutada liidu tasandil. Leiame, et kavandatud direktiivi muudatused, millega Euroopa Komisjon soovib vähendada töötajate lähetamisega seotud ebaausaid praktikaid ning tagada samas kohas tehtava sama töö eest võrdsed tasustamistingimused, kahjustavad ettevõtjate konkurentsivõimet teenuste osutamisel teistes Euroopa Liidu liikmesriikides ja piiravad teenuste vaba liikumist. Riigikogu on seisukohal, et kavandatud meetmed ei ole oma ulatuse ja toime tõttu paremini saavutatavad liidu tasandil.

1.2. Vabadus osutada teenuseid kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides on Euroopa Liidu siseturu üks alustalasid. Euroopa Liidu siseturg on ühtne turg, kus on tagatud kaupade, teenuste, kapitali ja isikute vaba liikumine. Teenuste vaba liikumine tähendab seda, et ettevõtted võivad teenust osutada teises liikmesriigis ilma seal asumata. Selleks peab neil olema võimalik saata oma töötajaid teistesse liikmesriikidesse tööle. Teisisõnu on ettevõtjal võimalus lähetada oma töötaja teenuse osutamise eesmärgil ajutiselt teise liikmesriiki. Kehtivas direktiivis on ette nähtud vastuvõtvas liikmesriigis sätestatavad töö põhitingimused,

mida välisriikide teenuseosutajad peavad kohaldama. Need on maksimaalne tööaeg ja minimaalne puhkeaeg; töötasu miinimummäärad, kaasa arvatud ületunnitöötasud; tasulise põhipuhkuse minimaalne pikkus; töötajate vahendamise tingimused; töötervishoid, -ohutus ja -hügieen; rasedate, hiljuti sünnitanud naiste, laste ja noorte töötingimuste suhtes kohaldatavad kaitsemeetmed; meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning muud diskrimineerimisest hoidumise sätted. Kehtiv direktiiv tagab lähetatud töötajatele juba praegu piisava kaitse, mida aitavad veelgi paremini garanteerida uues jõustamisdirektiivis 2014/67/EL ette nähtud meetmed.

On küsitav, kas samas kohas võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte on kooskõlas ühtse turu põhimõttega, sest töötasumäärade erinevus on üks teenuseosutajate konkurentsieelise õiguspärane element. Palgaerinevus on teenuseosutajate jaoks seaduslik konkurentsieelise tagamise vahend ja liikmesriikide suurt palgaerinevust silmas pidades ei suuda mitmed liikmesriigid suure tõenäosusega tagada lähetatud töötajale sihtriigis kehtivaid töötasu tingimusi. See omakorda võib pidurdada töötajate lähetamist.

1.3. Töötajate lähetamist käsitlev direktiiv 96/71/EÜ ja selle jõustamisdirektiiv 2014/67/EL moodustavad terviku, täiendades ja tugevdades üksteist. Euroopa Komisjon nendib oma ettepaneku seletuskirjas, et jõustamisdirektiivi täielik mõju peaks hakkama avalduma 2016. aasta keskpaiku, sest liikmesriigid peavad direktiivi üle võtma 2016. aasta 18. juuniks. On arusaamatu, miks on esitatud direktiivi läbivaatamise ettepanek olukorras, kus jõustamisdirektiivi ülevõtmise tähtaeg ei ole veel saanud ning jõustamisdirektiivi mõju ei ole põhjalikult hinnatud. Ennekõike tuleb efektiivselt rakendada olemasolevaid reegleid ja põhjalikult hinnata jõustamisdirektiivi mõju. Olukorras, kus puudub direktiivi korralik mõjuanalüüs, ei tuleks kehtestada uusi kohustusi. See ei ole kooskõlas Euroopa Liidu parima õigusloome põhimõtetega.

2. Käesolev otsus jõustub selle allakirjutamisel.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn, 10. mai 2016